

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Τεύχος 1

Σεπτέμβριος 2007

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

1. Editorial - Πάνος Καζάκος (σελ. 2)
2. Τουρκικές Βουλευτικές Εκλογές 22^{ης} Ιουλίου 2007 (σελ. 3)
3. Προεδρικές εκλογές 2007: «Ισλαμική άλωση» του Προεδρικού μεγάρου; (σελ.8)
4. Η 60^η Κυβέρνηση της Τουρκικής Δημοκρατίας (σελ. 11)
5. Προς ένα νέο Τουρκικό Σύνταγμα; (σελ.13)
6. Οι Διαπραγματεύσεις με την Ευρωπαϊκή Ένωση (σελ. 15)
7. Εκθέσεις Διεθνών Οργανισμών και Άρθρα ενδιαφέροντος / Πηγές (σελ. 18)

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Καθηγητής Πάνος Καζάκος
ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ: Αθανάσιος Κοτσιαρός (thkotsiaros@pspa.uoa.gr)

1. Editorial

Οι εξελίξεις στην Τουρκία είναι ραγδαίες. Η χώρα ξεπέρασε την πολιτική κρίση στην οποία είχε περιπέσει τους τελευταίους μήνες, προκηρύσσοντας πρόωρες Βουλευτικές εκλογές και ανανεώνοντας τη διαδικασία για την εκλογή Προέδρου Δημοκρατίας. Στις 22 Ιουλίου πραγματοποιήθηκαν οι εθνικές βουλευτικές εκλογές και τον Αύγουστο η εκλογή του 11^{ου} Προέδρου της Τουρκικής Δημοκρατίας. Πρόσφατα, άρχισε ξανά η διαδικασία για την αναθεώρηση του Τουρκικού Συντάγματος.

Η ένταση ανάμεσα στις δυνάμεις που ανησυχούν για την τύχη του κοσμικού κράτους και το εκσυγχρονιστικό ισλαμικό κίνημα και τον Πρωθυπουργό R. T. Erdoğan δεν μειώθηκε. Ένα ενδιαφέρον στοιχείο είναι ότι οι πολιτικοί, οι οποίοι υποστηρίχθηκαν στις εκλογές από κουρδικό κόμμα και έβαλαν υποψηφιότητα ως ανεξάρτητοι, επέστρεψαν Κοινοβούλιο της Τουρκίας για πρώτη φορά ύστερα από μια δεκαετία, κερδίζοντας 26 έδρες. Δεδομένης της έντασης στην Νοτιοανατολική Τουρκία και τις ενστάσεις κοσμικών κύκλων ότι το Κόμμα Δημοκρατικής Κοινωνίας (DTP) υποστηρίζει το PKK, αλλά και την παρουσία του εθνικιστικού κόμματος στο Κοινοβούλιο, αναμένονται ενδιαφέρουσες πολιτικές εξελίξεις. Επίσης, η εκλογή του A. Gul ως 11^{ου} Προέδρου της Τουρκικής Δημοκρατίας αποτελεί σημαντική νίκη για το Κόμμα Διακαισύνης και Ανάπτυξης. Άξιο προσοχής για την επόμενη περίοδο είναι ότι η νέα κυβέρνηση θα ανανεώσει τις προσπάθειες για την ένταξη στην ΕΕ και να προωθήσει τις αναμενόμενες οικονομικές και πολιτικές μεταρρυθμίσεις, παρά το βαρύ κλίμα που επικρατεί στις ευρωπαϊκές πρωτεύουσες και σε αναμονή της ετήσιας έκθεσης προόδου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Στο πλαίσιο αυτό και λόγω της σημασίας των πολιτικών εξελίξεων στη γείτονα το Εργαστήριο Ευρωπαϊκής Ενοποίησης και Πολιτικής (ΕΕΕΠ) αποφάσισε να εκδώσει το «Ενημερωτικό Δελτίο Τουρκικής Πολιτικής», συμπληρώνοντας και το «Δελτίο για την Τουρκική Οικονομία». Την ευθύνη για το «Ενημερωτικό Δελτίο Τουρκικής Πολιτικής» έχει ο Αθ. Κοτσιαρός, υπεύθυνος της «Ερευνητικής Μονάδας Τουρκίας» του ΕΕΕΠ.

Καθηγητής Πάνος Καζάκος,
Διευθυντής ΕΕΕΠ

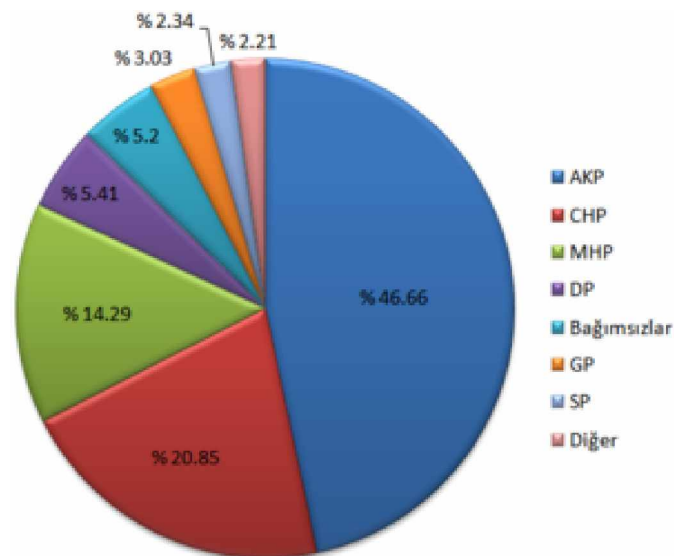
2. Τουρκικές Βουλευτικές Εκλογές 22 Ιουλίου 2007¹

Οι Βουλευτικές εκλογές για την ανάδειξη της 60^{ης} κυβέρνησης της Τουρκικής Δημοκρατίας πραγματοποιήθηκαν σε ομαλό κλίμα στις 22 Ιουλίου 2007. Στην διαδικασία συμμετείχαν συνολικά 14 πολιτικά κόμματα, σύνολο 7394 υποψήφιοι, εκ των οποίων 699 ήταν ανεξάρτητοι. Σύμφωνα με την Ανώτατη Εκλογική Επιτροπή (Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığı - YSK), από σύνολο 42.533.041 εγγεγραμμένων ψηφοφόρων ψήφισαν 35.983.801, σημειώνοντας συμμετοχή άνω του 80%.

Τα αποτελέσματα των εκλογών ανέδειξαν πρώτο το Κόμμα Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης (AKP) που συγκέντρωσε το 46,7% των ψήφων. Το AKP έγινε το κυρίαρχο Κόμμα της Τουρκικής Εθνοσυνέλευσης καταλαμβάνοντας 341 έδρες. Τα άλλα δύο κόμματα που κατάφεραν να ξεπεράσουν το εκλογικό όριο του 10% ήταν το Λαϊκό Ρεπουμπλικανικό Κόμμα (Cumhuriyet Halk Partisi - CHP) που έλαβε ποσοστό 20,8% των ψήφων και 112 έδρες και το Κόμμα της Εθνικιστικής Δράσης (Milliyetçi Hareket Partisi – MHP) που συγκέντρωσε το 14,2% των ψήφων και 71 έδρες.

Οι πολιτικοί, οι οποίοι υποστηρίχθηκαν από κουρδικό κόμμα και έβαλαν υποψηφιότητα ως ανεξάρτητοι, επέστρεψαν Κοινοβούλιο της Τουρκίας για πρώτη φορά ύστερα από μια δεκαετία. Οι ανεξάρτητοι, που υποστηρίχθηκαν από το Κόμμα Δημοκρατικής Κοινωνίας (Demokratik Toplum Partisi – DTP) και επιδίωκαν περισσότερα δικαιώματα για την εθνική μειονότητα, κέρδισαν 26 έδρες στο Κοινοβούλιο, απολαμβάνοντας την πλειοψηφία των ψήφων στις εκλογικές περιφέρειές της Νοτιοανατολικής Τουρκίας.

Το Κόμμα Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης (AKP) κέρδισε την πλειοψηφία των ψήφων σε 76 από σύνολο 85 εκλογικών περιοχών. Το κεμαλικό Ρεπουμπλικανικό Λαϊκό Κόμμα (CHP) κέρδισε την πλειοψηφία των ψήφων στην Ανατολική Θράκη, την περιοχή των

¹ Για μια πιο αναλυτική παρουσίαση και ανάλυση των Βουλευτικών εκλογών της 22^{ης} Ιουλίου 2007, βλέπε: Kotsiaros Ath., “Turkish National Elections 2007: Choosing between democracy and authoritarianism”, Institute of European Integration and Policy, Athens, August 2007.

παραλίων του Αιγαίου, την Σμύρνη και τη Μυζλα, ακριβώς όπου βρίσκεται και η βάση των ψηφοφόρων του. Οι εθνικιστές κέρδισαν την πλειοψηφία στην περιοχή του Iceli και της Mersin. Στην Νοτιοανατολική Τουρκία, οι ανεξάρτητοι υποψήφιοι, υποστηριζόμενοι από το φιλοκουριδικό κόμμα, κέρδισαν την πλειοψηφία στις περιοχές Hakkari, Muş, Bingöl, Iğdir, Diyarbakir και Tunceli.

Τα αποτελέσματα των εκλογών της 22^{ης} Ιουλίου και η κατανομή των εδρών στην Εθνοσυνέλευση ανάμεσα στα κόμματα παρουσιάζεται στα παρακάτω δύο διαγράμματα:

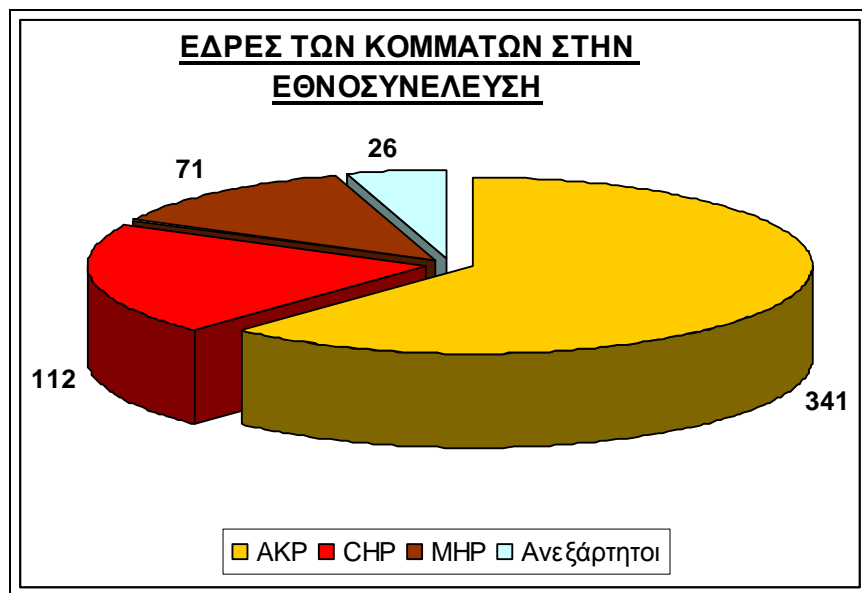
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1: ΨΗΦΟΙ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΑ ΤΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ²

ΚΟΜΜΑ		%	ΨΗΦΟΙ
AKP		46,7%	16.318.368
CHP		20,84%	7.316.242
MHP		14,26%	5.005.587
DP		5,41%	1.898.679
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΙ	B	5,19%	1.822.253
ΚΟΜΜΑ		%	ΨΗΦΟΙ
GP		3,03%	1.064.940
SP		2,34%	820.268
BTP		0,52%	182.184
HYP		0,51%	179.373
IP		0,37%	129.377
ΚΟΜΜΑ		%	ΨΗΦΟΙ
ATP		0,29%	100.989
TKP		0,23%	80.092
ÖDP		0,15%	52.195
LDP		0,11%	38.318
EMEP		0,08%	26.556

² Πηγή: TÜRKİYE GENELİ SEÇİM SONUÇLARI, <http://secim2007.hurriyet.com.tr> και <http://www.milliyet.com.tr/secim2007>

- § **AKP** (Adalet ve Kalkinma Partisi): Κόμμα Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης, <http://www.akp.org.tr/>
- § **CHP** (Cumhuriyet Halk Partisi): Λαϊκό Ρεπουμπλικανικό Κόμμα, <http://www.chp.org.tr/>
- § **MHP** (Milliyetçi Hareket Partisi): Κόμμα Εθνικιστικής Δράσης, <http://www.mhp.org.tr/>
- § **DP** (Demokratik Partisi): Δημοκρατικό Κόμμα, <http://www.dp.org.tr/>
- § **DTP** (Demokratik Toplum Partisi): Δημοκρατικό Κόμμα Κοινωνίας, <http://www.dtp.org.tr/>
- § **GP** (Genç Partisi): Νέο Κόμμα, <http://www.btp.org.tr/>
- § **DSP** (Demokratik Sol Partisi): Δημοκρατικό Αριστερό Κόμμα, <http://www.dsp.org.tr/>
- § **SP** (Saadet Partisi): Κόμμα Ευτυχίας, <http://www.sp.org.tr/>
- § **BTP** (Bağımsız Türkiye Partisi), Ανεξάρτητο Κόμμα Τουρκίας, <http://www.btp.org.tr/>
- § **ÖDP** (Özgürlük ve Dayanışma Partisi), Κόμμα Ελευθερίας και Αλληλεγγύης, <http://www.odp.org.tr/>
- § **HYP** (Halkın Yükselişi Partisi), Κόμμα Λαϊκής Ανόδου, <http://www.hyp.org.tr/>
- § **İP** (İşçi Partisi), Κόμμα Εργατών, <http://www.ip.org.tr/>
- § **ATP** (Aydinlik Türkiye Partisi), Κόμμα Φωτός Τουρκίας, <http://www.atp.org.tr/>
- § **TKP** (Türkiye Komünist Partisi), Κομμουνιστικό Κόμμα Τουρκίας, <http://www.tkp.org.tr/>
- § **LDP** (Liberal Demokrat Partisi), Φιλελεύθερο Δημοκρατικό Κόμμα, <http://www.ldp.org.tr/>
- § **EMEP** (Emek Partisi), Εργατικό Κόμμα, <http://www.emep.org>

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2:

Πηγή: <http://www.hurriyet.com.tr/secimsonuc>, <http://www.milliyet.com.tr/secim2007>

Ύστερα από προσχωρήσεις βουλευτών σε άλλα κόμματα, παραιτήσεις, αλλά και το θάνατο ενός βουλευτή του MHP, ο αριθμός εδρών διαμορφώθηκε ως εξής: AKP (Κόμμα Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης) 341 έδρες, CHP (Λαϊκό Ρεπουμπλικανικό Κόμμα) 98, MHP (Κόμμα Εθνικιστικής Δράσης) 70, DTP (Δημοκρατικό Κόμμα Κοινωνίας) 20, DSP

(Δημοκρατικό Αριστερό Κόμμα) 13, ÖDP (Κόμμα Ελευθερίας και Αλληλεγγύης) 1, BTP (Ανεξάρτητο Κόμμα Τουρκίας) 1 και ανεξάρτητοι παρέμειναν 5 βουλευτές.

Αντίθετα με τους φόβους της κοσμικής «ελίτ» της χώρας, η σαφής νίκη του Κόμματος Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης δεν σημαίνει και ότι θα έχει τη δυνατότητα να εφαρμόσει «οποιαδήποτε κρυφή ισλαμική ατζέντα». Κατά την προεκλογική του εκστρατεία, το AKP ήταν προσανατολισμένο στο συντηρητικό κεντροδεξιό χώρο και τάσσονταν ανοιχτά υπέρ της Ευρωπαϊκής προοπτικής της χώρας. Δεύτερον, το Κόμμα Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης δεν συγκέμτρωσε τις 367 έδρες που απαιτούνται για την εκκίνηση της διαδικασίας εκλογής Προέδρου, τουλάχιστον στις πρώτες ψηφοφορίες. Το ποσοστό που συγκέντρωσε το AKP είναι τέτοιο που του παρέχει τη δυνατότητα να εισακούσει τις επιθυμίες της βάσης του, η οποία θέλει στο αξίωμα του Προέδρου τον A. Gül και όχι έναν υποψήφιο Πρόεδρο που θα είναι αποτέλεσμα συμβιβασμού και θα φέρει την έγκριση του Στρατού.

Η ξεκάθαρη νίκη του «AKP» επιτρέπει, βεβαίως, να παραγκωνισθούν οι «Γκρίζοι Λύκοι», οι εθνικιστές του «MHP». Επίσης, οι Κούρδοι εθνικιστές του «DTP» που εισέρχονται στο κοινοβούλιο, δεν έχουν κανέναν λόγο να θριαμβολογούν καθώς το 42% που απέσπασε το «AKP» στο Diyarbakir, καταδεικνύει ότι ο πληθυσμός της περιοχής έχει κουραστεί από τις συγκρούσεις και επιζητεί την ασφάλεια. Ακόμη, τα αποτελέσματα αυτά αναμένεται να ενδυναμώσουν τον Erdoğan, έναντι του ενδεχομένου ανάληψης στρατιωτικής δράσης στο Β. Ιράκ, σενάριο που υποστηρίζει ένθερμα ο Στρατός και στο οποίο αναφέρεται συχνά η πλειοψηφία των τουρκικών ΜΜΕ, σε βαθμό που αυτό να φαίνεται αναπότρεπτο.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα των εκλογών του Ιουλίου 2007, το Κόμμα Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης πήρε ψήφους από όλες τις ομάδες πληθυσμού, σε όλες τις εκλογικές περιφέρειες. Είχε την υποστήριξη των πολιτών που ψηφίζουν με οικονομικά, κοινωνικά και πολιτιστικά κριτήρια. Συνεπώς, το AKP κατάφερε να ξεπεράσει τους θρησκευτικούς, εθνικούς και γεωγραφικούς διαχωρισμούς. Επίσης, αρκετοί ψηφοφόροι απέρριψαν με την ψήφο τους την πολιτική του Baykal, ο οποίος υποστήριζε την παρέμβαση του στρατού και της δικαιοσύνης. Αριστεροί, άθεοι, εθνικιστές και θρησκευτικές μειονότητες ταύτισαν το Κόμμα του P.T. Ερντογάν με τον αγώνα υπέρ της δημοκρατίας και τις προσπάθειες αποφυγής παρέμβασης των στρατιωτικών στην πολιτική ζωή.

Υπέρ της μετριοπάθειας

Ο Πρόεδρος του Κόμματος Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης προεκλογικά τάχθηκε «υπέρ της εκδίκησης», έπειτα από «την ταπείνωση του λαού από τον Στρατό» με την παρεμπόδιση της εκλογής Gül στην Προεδρία της Δημοκρατίας. Ωστόσο, μόλις έγιναν γνωστά τα εκλογικά αποτελέσματα, εμφανίστηκε συμβιβαστικός και υποσχέθηκε σταθερότητα, ασφάλεια και σεβασμό των διαφορών.

Τούρκοι πολιτικοί αναλυτές αναγνώρισαν στις πρώτες εκτιμήσεις τους ότι το εκλογικό αποτέλεσμα αποτέλεσε βαριά ήττα για τους υποστηρικτές της κεμαλικής πολιτικής παράδοσης, καθώς τα κόμματα που την εξέφραζαν έλαβαν αθροιστικά λιγότερες από τις μισές ψήφους.

Αναμφισβήτητα, τα αποτελέσματα των Βουλευτικών εκλογών της 22^{ης} Ιουλίου 2007 θεμελίωσαν την κυριαρχία της σύγχρονης μορφής του Πολιτικού Ισλαμισμού στην Τουρκική πολιτική ζωή. Το Κόμμα Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης έλαβε ισχυρή ψήφο εμπιστοσύνης συγκεντρώνοντας το 46,7% των ψήφων και αύξησε το ποσοστό του κατά 12,4% σε σχέση με τις εκλογές του 2002. Η εκλογική επιτυχία ήταν τεράστια, παρά τις προσπάθειες του στρατιωτικού κατεστημένου να παρουσιάσει το ΑΚΡ ως ένα καθαρά ισλαμικό κόμμα που αποσκοπεί στην αλλοίωση των παραδόσεων του κοσμικού κράτους και την προώθηση μιας ισλαμικής ατζέντα.

Επιπλέον, επισήμαναν την ενίσχυση του κύρους του Erdoğan τόσο στο εσωτερικό της χώρας όσο και στο εξωτερικό, την ικανοποίηση του επιχειρηματικού κόσμου και την παγίωση της πολιτικής σταθερότητας στην Τουρκία.

Σε κάθε περίπτωση, οι απειλές και τα τεχνάσματα του στρατού απέτυχαν. Σύμφωνα με τις δηλώσεις του ίδιου του Erdoğan το βράδυ της εκλογικής νίκης, *«για πρώτη φορά στην Τουρκική πολιτική ιστορία το βαθύ κράτος φαίνεται να είναι απομονωμένο. Επίσης, για πρώτη φορά ύστερα από 52 χρόνια, ένα πολιτικό κόμμα ανανέωσε την θητεία του για δεύτερη φορά και συνάμα αύξησε το ποσοστό του εκλογής του.»*³

Το Κόμμα Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης αναγνωρίστηκε από τους ψηφοφόρους ως η πιο αξιόπιστη πολιτική επιλογή, ώστε να συνεχιστεί η διαδικασία εκμοντερνισμού και εκδημοκρατισμού στη χώρα. Βεβαίως, η πραγματική μάχη στις εκλογές του Ιουλίου πραγματοποιήθηκε ανάμεσα σε μία συνεχώς μεταβαλλόμενη κοινωνία που διεκδικεί τα δικαιώματά της και ενός κυρίαρχου κράτους, το οποίο παραδοσιακά επιμένει να καθορίζει το πλαίσιο λειτουργίας της κοινωνίας. Όπως φανερώνουν τα εκλογικά αποτελέσματα, η εκμοντερνιζόμενη κοινωνία επικράτησε επί του βαθέως κράτους, η δημοκρατία κυριάρχησε επί του παραδοσιακού κατεστημένου.

³ <http://www.akparti.org.tr/>

3. Προεδρικές εκλογές 2007: «Ισλαμική άλωση» του Προεδρικού μεγάρου;

Στις 24 Απριλίου 2007 το Κόμμα Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης υπέδειξε τον υπουργό εξωτερικών A. Gül ως υποψήφιό του για την Προεδρία της Τουρκικής Δημοκρατίας. Η επιλογή προκάλεσε έκπληξη καθότι υποψήφιος αναμενόταν να είναι ο πρωθυπουργός Erdoğan. Η επιλογή αυτή πυροδότησε μεγάλη πολιτική κρίση, ενώ το Κόμμα Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης προσπαθούσε να καθησυχάσει τους φόβους των υποστηρικτών του κοσμικού κράτους.

Αν και επιτυχημένος διπλωμάτης, γνωστός για τις μετριοπαθείς απόψεις του, ο A. Gül έγινε ξαφνικά *persona non grata* λόγω του ισλαμικού του παρελθόντος αλλά και της συζύγου του που φορά μουσουλμανική μαντίλα. Σύμφωνα με την κεμαλική ελίτ, η κατάληψη του Προεδρικού θώκου από ισλαμιστή με γυναίκα που φορά μαντίλα, σύμβολο του πολιτικού Ισλάμ, ήταν απολύτως ασυμβίβαστη με το κοσμικό χαρακτήρα της χώρας.

Η πρώτη αντίδραση στην επιλογή της κυβέρνησης ήρθε από τις Τουρκικές ένοπλες δυνάμεις. Ο ίδιος ο στρατηγός Büyükanit εξέδωσε σκληρή δήλωση προειδοποιώντας ότι ο στρατός θα υπερασπιστεί την κοσμική τάξη με κάθε μέσο και κατηγόρησε την κυβέρνηση ότι επιδείκνυε ανοχή στον ριζοσπαστικό ισλαμισμό. Η δήλωση αυτή υπονοούσε ξεκάθαρα απειλή ισχυρής παρέμβασης στην πολιτική ζωή ίσως και πραξικοπήματος. Μετά από λίγο καιρό και με την οργάνωση κεμαλικών οργανώσεων που εκμεταλλεύτηκαν τη λαϊκή ανησυχία, διοργανώθηκαν μεγάλες διαδηλώσεις. Σχεδόν ένα εκατομμύριο άνθρωποι βγήκαν στους δρόμους για να διαμαρτυρηθούν κατά της υποψηφιότητας του Gül.

Δεδομένου του σημαντικού ρόλου που διαδραματίζει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας στην Τουρκική πολιτική ζωή, η αντίδραση στην υποψηφιότητα Gül δεν προκαλεί έκπληξη. Το Κόμμα Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης ήλεγχε ήδη το κοινοβούλιο και την κυβέρνηση. Ο φόβος των κεμαλικών κύκλων βασιζόταν στην υπόθεση ότι αν ο Gül κέρδιζε την προεδρία,

Ο Ρόλος του Προέδρου της Δημοκρατίας

Το Τουρκικό πολιτικό σύστημα καθιερώνει την κοινοβουλευτική δημοκρατία. Η κυβέρνηση κατέχει με το μεγαλύτερο μερίδιο εξουσίας, ωστόσο, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έχει το δικαίωμα άσκησης βέτο στην εφαρμογή των νόμων μετά την ψήφισή τους από το κοινοβούλιο. Κατόπιν έχει το δικαίωμα να προσφύγει στο Συνταγματικό Δικαστήριο κατά του νόμου στον οποίο αντιτίθεται.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας διορίζει επίσης κυβερνήτες, πρέσβεις, αρχηγούς της αστυνομίας, ανώτερους δικαστές, προϊσταμένους υπουργείων και αναπληρωτές αυτών, μέλη του ανώτατου συμβουλίου εκπαίδευσης, πρυτάνεις πανεπιστημίων και τον διοικητή της κεντρικής τραπεζής.

Τέλος, είναι ο γενικός διοικητής των ενόπλων δυνάμεων.

το κόμμα θα έλεγχε όλους τους βασικούς θεσμούς άσκησης εξουσίας. Η Τουρκία, από πρακτικής σκοπιάς, θα ήταν υπό την εξουσία ενός κόμματος.

Κατά τη διαδικασία της εκλογής στην Τουρκική Εθνοσυνέλευση, τα κόμματα της αντιπολίτευσης απείχαν από τον πρώτο γύρο της ψηφοφορίας στο κοινοβούλιο και στέρησαν από τον Gül την απαιτούμενη απαρτία. Εξαιτίας της αποχής, το Συνταγματικό Δικαστήριο έκρινε τις διαδικασίες άκυρες. Ως αποτέλεσμα της αποτυχίας της εκλογής Προέδρου, ο Erdoğan προκήρυξε πρόωρες εκλογές για την 22^η Ιουλίου 2007, στις οποίες και τελικά το Κόμμα του επικράτησε.

Μετά την εκλογική νίκη του Κόμματος Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης και την ανανέωση της λαϊκής εντολής, η διαδικασία για την εκλογή νέου Προέδρου συνεχίστηκε. Σύμφωνα με τον Τουρκικό νόμο, για να κερδίσει το αξίωμα, ο υποψήφιος πρόεδρος πρέπει να λάβει στήριξη από πλειοψηφία δυο-τρίτων στις δυο πρώτες ψηφοφορίες. Οι κανόνες ορίζουν επίσης απαρτία τουλάχιστον 367 βουλευτών για να θεωρηθεί έγκυρο το αποτέλεσμα των εκλογικών συνεδριάσεων.

Το AKP παρά την ευρεία του νίκη, δεν προσέγγισε το όριο των 367 βουλευτών (τα 2/3 του συνόλου) που είναι απαραίτητο για την εκλογή προέδρου της Δημοκρατίας από τον πρώτο γύρο. Κατά αποτέλεσμα, ο νέος Πρόεδρος αναμένονταν να εκλεγεί κατά τον τρίτο γύρο, όπου για την εκλογή είναι απαραίτητη απλή πλειοψηφία, όπως και τελικά συνέβη.

Το κοινοβούλιο πραγματοποίησε τον πρώτο γύρο της ψηφοφορίας για τον διάδοχο του Προέδρου A.N.Sezer στις 20 Αυγούστου, το δεύτερο στις 24 Αυγούστου και τον τρίτο στις 28 Αυγούστου.

Στον τρίτο γύρο της ψηφοφορίας, ο A. Gül εξελέγη 11^{ος} Πρόεδρος της Τουρκικής Δημοκρατίας. Στην διαδικασία συμμετείχαν 448 βουλευτές. Ο A. Gül έλαβε 339 ψήφους, καθώς στην ψηφοφορία δεν συμμετείχε το Λαϊκό Ρεπουμπλικανικό Κόμμα (CHP), ενώ το Δημοκρατικό Κόμμα Κοινωνίας (DTP) δεν τον υποστήριξε, όπως άλλωστε είχε ανακοινώσει και ο Πρόεδρος της κοινοβουλευτικής ομάδας του κόμματος, A. Türk, ξεκαθαρίζοντας ότι το κόμμα του θα ψήφιζε λευκό. Οι άλλοι δύο υποψήφιοι Cakmakoglu και Pci έλαβαν 70 και 13 ψήφους αντίστοιχα, 24 λευκές ψήφοι

Σκληρές δηλώσεις του Στρατηγού Y. Büyükanit

Ο Στρατηγός Y. Büyükanit σε μήνυμά του στις 27 Αυγούστου 2007, με αφορμή τον εορτασμό για την Ημέρα της Νίκης (30/08), δήλωσε σε σχέση με τις Προεδρικές εκλογές:

«Σκοτεινές δυνάμεις προσπαθούν να υπονομεύσουν τον κοσμικό χαρακτήρα της Τουρκίας. Το έθνος μας παρακολουθεί τη συμπεριφορά αυτονομιστών οι οποίοι δεν μπορούν να αφομοιώσουν τη μονιστική δομή της Τουρκικής Δημοκρατίας, καθώς επίσης σκοτεινών δυνάμεων που προσπαθούν συστηματικά να διαβρώσουν την κοσμική δομή της χώρας. Οι Τουρκικές ένοπλες δυνάμεις, όπως έχουν τα πράγματα αυτή τη στιγμή, δεν πρόκειται να ταλαντευτούν ποτέ από την αποφασιστική στάση τους και το καθήκον τους για προστασία και επιτήρηση του δημοκρατικού, κοσμικού χαρακτήρα της Τουρκικής Δημοκρατίας.»

καταμετρήθηκαν, ενώ υπήρχαν και 2 άκυρες. Σημειώνεται ότι τον Gül δεν ψήφισαν ο Πρόεδρος της βουλής, K.Tortan, καθώς ανέλαβε καθήκοντα Προέδρου, ο Πρόεδρος του BBP, M. Yazicioğlu και ο ανεξάρτητος βουλευτής E. C. Gürpınar.

Μετά την εκλογή του A. Gül, ο Πρωθυπουργός Erdoğan κατέθεσε τη σύνθεση της νέας κυβέρνησης στο νέο Πρόεδρο στις 31/08 προκειμένου να λάβει την έγκρισή του.

Το βιογραφικό του Νέου Προέδρου της Τουρκικής Δημοκρατίας

- § Ο Αμπντουλάχ Γκιουλ γεννήθηκε στις 29 Οκτωβρίου του 1950 στην Καισάρεια (Καϊσέρι).
- § Το 1971 αποφοίτησε από το τμήμα Οικονομικών του Πανεπιστημίου της Κων/πολης. Πήρε διδακτορικό από το Πανεπιστήμιο της Κων/πολης
- § Συμμετείχε στην ίδρυση του Τμήματος Industrial Engineering του Πανεπιστημίου της Sakarya. Δίδαξε οικονομικά κατά τα έτη 1980-1983.
- § Από το 1983 μέχρι το 1991 δούλεψε σε διευθυντική θέση στην Ισλαμική Τράπεζα Αναπτύξεως, στην Τζέντα.
- § Ο Γκιουλ εκλέχθηκε βουλευτής πρώτη φορά στις εκλογές του 1991 με το Κόμμα της Ευημερίας, του N. Ερμπακάν. Έγινε μέλος της Επιτροπής Σχεδιασμού και Προϋπολογισμού του Κοινοβουλίου.
- § Το 1991 ανακηρύχθηκε αναπληρωτής καθηγητής Διεθνούς Οικονομίας.
- § Το 1991 υπηρέτησε για ένα χρόνο ως υπουργός άνευ χαρτοφυλακίου και κυβερνητικός εκπρόσωπος στην κυβέρνηση Ερμπακάν-Τσιλέρ.
- § Το 1993 διορίστηκε Αναπληρωτής Πρόεδρος του Κόμματος της Ευημερίας, υπεύθυνος θεμάτων εξωτερικής πολιτικής.
- § Το 1995 επανεκλέχθηκε βουλευτής και αποτέλεσε μέλος της Επιτροπής Εξωτερικής Πολιτικής του Κοινοβουλίου.
- § Από το 1996 έως το 1997, υπηρέτησε ως Υπουργός Επικρατείας και εκπρόσωπος τύπου της κυβέρνησης.
- § Το 1999 εκλέχθηκε για τρίτη φορά βουλευτής με το Κόμμα της Ευημερίας.
- § Από το 1992 έως το 2002 υπηρέτησε ως μέλος της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης στο Συμβούλιο της Ευρώπης στον τομέα Πολιτισμού και Εκπαίδευσης.
- § Μεταξύ 1999-2001 εκπροσωπούσε την Τουρκία στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του ΣτΕ.
- § Το 2001 τιμήθηκε με το μετάλλιο τιμής από το Συμβούλιο της Ευρώπης και ανακηρύχθηκε σε επίτιμο μέλος της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης στο Συμβούλιο της Ευρώπης.
- § Τον Αύγουστο του 2001, υπήρξε συνιδρυτής του κόμματος Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης. Με τη νίκη του AKP το 2002 ανέλαβε για λίγους μήνες την πρωθυπουργία της 58^{ης} κυβέρνησης της Τουρκίας μέχρι να μπορέσει να εκλεγεί βουλευτής ο Ταγίπ Ερντογάν και να πάρει τα ηνία της κυβέρνησης.
- § Από το Μάρτιο του 2003 υπηρέτησε ως ΥΠΕΞ της Τουρκίας και ως αναπληρωτής Πρωθυπουργός.
- § Μιλά Αγγλικά και έχει 3 παιδιά, δύο γιους και μία κόρη.

Ο απερχόμενος Πρόεδρος A.N. Sezer

Ο απερχόμενος Πρόεδρος A.N.Sezer είναι πιστός υποστηρικτής της κεμαλικής, κοσμικής τάξης. Κατά τα τελευταία πέντε χρόνια διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο στη διατήρηση της ισορροπίας μεταξύ του στρατού, ένθερμου υποστηρικτή της κοσμικότητας, και της κυβέρνησης, που έχει Ισλαμικές ρίζες. Ο Sezer άσκησε βέτο σε αρκετά σχέδια νόμου με το αιτιολογικό ότι παραβίαζαν την αρχή της κοσμικής τάξης και πάγωσε στον διορισμό 350 ισλαμιστών ηγετών σε θέσεις-κλειδιά.

4. Η 60^η Κυβέρνηση της Τουρκικής Δημοκρατίας

Η 60^η Κυβέρνηση της Τουρκικής Δημοκρατίας, υπό την Κοινοβουλευτική αυτοδυναμία του Κόμματος Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης, παρουσιάστηκε από τον ίδιο τον Πρωθυπουργό στις 31/08/2007, ύστερα από την εκλογή και ορκωμοσία του νέου Προέδρου της χώρας, A. Gül. Μετά την έγκριση που έλαβε από τον νέο Πρόεδρο της Δημοκρατίας, ο Πρωθυπουργός R.T. Erdoğan ανακοίνωσε τη σύνθεση του νέου Υπουργικού Συμβουλίου.

Άξιο αναφοράς, ότι ο Πρωθυπουργός είχε επισκεφτεί τον απερχόμενο Πρόεδρο Sezer προκειμένου να λάβει την έγκριση του νέου Υπουργικού Συμβουλίου. Ωστόσο, εκείνος δεν θέλησε να έχει καμία ανάμειξη με το θέμα και δεν άφησε τον Erdoğan ούτε καν να παρουσιάσει τις προτάσεις του. Η επίσκεψή του έλαβε καθαρά εθιμοτυπικό χαρακτήρα και το θέμα του σχηματισμού κυβέρνησης παραπέμφθηκε στον επόμενο Πρόεδρο.

Στη σύντομη ομιλία του πριν την ανακοίνωση της σύνθεσης του νέου Υπουργικού Συμβουλίου, ο Πρωθυπουργός Recep Tayyip Erdoğan δήλωσε:

*«Πριν καταλήξω στα συγκεκριμένα ονόματα, προσπάθησα αφενός να μεταφέρω την εμπειρία της προηγούμενης περιόδου και αφετέρου να εξασφαλίσω ενέργεια και δυναμισμό. Θα προσπαθήσουμε με όλες μας τις δυνάμεις να εγνηθούμε την ελευθερία και την ευημερία του λαού στη νέα περίοδο. Συνεχίζουμε το δρόμο μας με νέο αίμα. Πιστεύω πως διαθέτουμε ικανά στελέχη».*⁴

Η 60^η κυβέρνηση της Τουρκικής Δημοκρατίας έχει την παρακάτω δομή:

- **Πρωθυπουργός:** R. T. ERDOGAN
- **Υπουργοί Επικρατείας και Αντιπρόεδροι της Κυβέρνησης:** C. CICEK, H. YAZICI, N. EKREM.
- **Υπουργοί Επικρατείας:** M. AYDIN, M. BASESGIOGLU, K. TUZMEN, N. CUBUKCU, M. SIMSEK, M. S. YAZICIOGLU.
- **Υπουργός Δικαιοσύνης:** M. ALI SAHIN
- **Υπουργός Εθνικής Αμύνης:** V. GONUL
- **Υπουργός Εσωτερικών:** B. ATALAY
- **Υπουργός Εξωτερικών:** A. BABACAN
- **Επικεφαλής των Διαπραγματεύσεων μεταξύ Τουρκίας- Ε.Ε:** A. BABACAN
- **Υπουργός Οικονομικών:** K. UNAKITAN

⁴ <http://www.cnnturk.com> και <http://www.akparti.org.tr/> (haber)

- Υπουργός Εθνικής Παιδείας: H. CELIK
- Υπουργός Δημοσίων Έργων και Στέγασης: F. NAFIZ OZAK
- Υπουργός Υγείας: R. AKDAG
- Υπουργός Συγκοινωνιών: B. YILDIRIM
- Υπουργός Γεωργίας και Αγροτικών Υποθέσεων: M. MEHDI EKER
- Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Πρόνοιας: F. CELIK
- Υπουργός Βιομηχανίας και Εμπορίου: M. Z. CAGLAYAN
- Υπουργός Ενέργειας και Φυσικών Πόρων: M. H. GULER
- Υπουργός Τουρισμού και Επιστημών: E. GUNAY
- Υπουργός Περιβάλλοντος και Δασών: V. EROGLU

Οι προκλήσεις της νέας κυβέρνησης είναι πολλές και το έργο της δύσκολο. Θέματα εξωτερικής, αλλά κυρίως εσωτερικής πολιτικής θα απασχολήσουν το αμέσως επόμενο διάστημα την νέα κυβέρνηση. Ενδεικτικά μπορεί να ξεχωρίσει κανείς το ζήτημα της Συνταγματικής Αναθεώρησης, το οποίο αναμένεται να δημιουργήσει εντάσεις και να προκαλέσει αντιδράσεις την επόμενη περίοδο. Επίσης, η νέα κυβέρνηση πρέπει να αντιμετωπίσει άμεσα το Κουρδικό ζήτημα (και λόγω της αυξημένης έντασης και τις στρατιωτικές επιχειρήσεις τελευταία στην Νοτιοανατολική Τουρκία). Επίσης βασικό θέμα με το οποίο θα ασχοληθεί η νέα κυβέρνηση είναι οι διαπραγματεύσεις με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Παρά το βαρύ κλίμα που επικρατεί στις ευρωπαϊκές πρωτεύουσες και σε αναμονή της ετήσιας έκθεσης προόδου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η νέα κυβέρνηση θα προσπαθήσει να σημειώσει πρόοδο στην διαπραγματευτική διαδικασία και να προωθήσει νέες οικονομικές και πολιτικές μεταρρυθμίσεις.

Οι προκλήσεις είναι πολλές. Η νέα κυβέρνηση οφείλει να ικανοποιήσει τις προσδοκίες των ψηφοφόρων της, να αποφύγει αντιδράσεις του στρατιωτικού κατεστημένου αλλά και ταυτόχρονα να εξασφαλίσει την πολιτική σταθερότητα, απαραίτητη για την προώθηση των μεταρρυθμίσεων.

Νέος Πρόεδρος της Τουρκικής Βουλής εξελέγη ο K. Toptan.

Η εκλογή του Toptan στο αξίωμα του Προέδρου της βουλής έλαβε χώρα από τον πρώτο γύρο της ψηφοφορίας, καθώς ο υποψήφιος του AKP συγκέντρωσε 450 ψήφους. Στη διαδικασία ψηφοφορίας συμμετείχαν συνολικά 535 βουλευτές. Ο Toptan στην ομιλία που εκφώνησε αμέσως μετά την εκλογή του ευχαρίστησε τους βουλευτές που τον ψήφισαν, υπογραμμίζοντας ότι μπορεί μεν να προέρχεται από το AKP, ως Πρόεδρος της βουλής όμως θ' ασκήσει τα καθήκοντα του αντικειμενικά και δεν θα απογοητεύσει αυτούς που τον εμπιστεύθηκαν.

5. Προς ένα νέο Τουρκικό Σύνταγμα;

Μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις της νέας κυβέρνησης αποτελεί η Συνταγματική αναθεώρηση. Σε μια προσπάθεια εκδημοκρατισμού του πολιτικού Συντάγματος το Κόμμα Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης έχει ήδη ξεκινήσει τη διαδικασία κατάρτισης προτάσεων για την τροποποίηση συγκεκριμένων συνταγματικών διατάξεων. Σκοπός της κυβέρνησης είναι να απαλλαγεί από συγκεκριμένες αντιδημοκρατικές ρυθμίσεις που επιβλήθηκαν μετά το πραξικόπημα του Στρατηγού Evren το 1982, κάτι που εξάλλου αποτελεί και απαίτηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το Κόμμα Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης ενέτεινε τις διεργασίες πολιτικοποίησης του Συντάγματος ενώ το σχετικό προσχέδιο, το οποίο συνέταξαν Τούρκοι ακαδημαϊκοί αρμόδιοι για το Σύνταγμα, κατατέθηκε στον Πρωθυπουργό Erdoğan.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το προσχέδιο προτείνονται:

- Τα πρώτα τέσσερα Άρθρα του Συντάγματος παραμένουν ως έχουν.
- Το Συμβούλιο Εθνικής Ασφάλειας διατηρεί τη θέση του ως ένας συνταγματικός φορέας.
- Αυξάνονται τα μέλη της Επιτροπής του Συντάγματος σε 17, εκ των οποίων τα 8 θα εκλέγονται από τη βουλή, ενώ τα υπόλοιπα 9 θα εκλέγονται μεταξύ των μελών του Αρείου Πάγου, του Συμβουλίου Επικρατείας και του Ελεγκτικού Συνεδρίου.
- Τα πολιτικά κόμματα, των οποίων ο εσωτερικός κανονισμός και το πρόγραμμα δεν πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζει το Σύνταγμα, θα παύουν να υφίστανται με δικαστική απόφαση, εφόσον πρώτα θα τους γίνονται οι απαραίτητες συστάσεις.
- Τροποποιείται η πρόταση «Το τουρκικό έθνος χρησιμοποιεί την εξουσία του μέσω αρμόδιων φορέων» σε «Η εξουσία του τουρκικού έθνους χρησιμοποιείται μέσω των νομοθετικών, εκτελεστικών και δικαστικών φορέων».
- Τροποποιείται το Άρθρο 66 του Συντάγματος που αφορά την Τουρκική υπηκοότητα. Συγκεκριμένα, τροποποιείται η έκφραση «Όσοι είναι συνδεδεμένοι στο τουρκικό κράτος με πατριωτισμό είναι όλοι Τούρκοι» σε «Τούρκοι ονομάζονται όλοι όσοι συνδέονται με πατριωτισμό στην Τουρκική Δημοκρατία, δίχως εθνικούς ή θρησκευτικούς διαχωρισμούς».
- Οι αποφάσεις του Ανώτατου Στρατιωτικού Συμβουλίου και του Ανώτατου Συμβουλίου Δικαστικών και Εισαγγελιών θα υπόκεινται στον έλεγχο της Δικαιοσύνης.

- Περιορίζονται οι αρμοδιότητες του Προέδρου της Δημοκρατίας.
- Διαλύεται το Ανώτατο Εκπαιδευτικό Συμβούλιο (YÖK) και συστήνεται το Συμβούλιο Διαπανεπιστημιακού Συντονισμού.
- Περιορίζεται η άρση της ασυλίας των βουλευτών.

Σημειώνεται ότι η κυβέρνηση σκοπεύει να καταργήσει επίσης τους περιορισμούς σε σχέση με την ισλαμική μαντίλα. Σε καμία περίπτωση οι παραπάνω προτάσεις δεν είναι οι τελικές προτάσεις της κυβέρνησης, είναι όμως ενδεικτικές για την κατεύθυνση και τις προθέσεις του Κόμματος Δικαιοσύνης Ανάπτυξης.

Το επίμαχο Προσχέδιο θα τεθεί σε δημοψήφισμα στις 21 Οκτωβρίου, αφού ανταλλάξει πρώτα σχετικές απόψεις με τα πολιτικά κόμματα και τις Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις. Οι νέες ρυθμίσεις αρχικώς θα αφορούσαν και τον νέο Πρόεδρο A. Gül. Όμως, το Κόμμα Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης βρήκε φόρμουλα για να παραμείνει ο Gül στο αξίωμά του και το Δημοψήφισμα να αφορά τον επόμενο Πρόεδρο.

Η κυβέρνηση υπέβαλε στο Προεδρείο της Βουλής πρόταση, με την οποία ζητά να διαγραφεί η έκφραση: «ο 11^{ος} Πρόεδρος» από τα προσωρινά άρθρα 18 και 19 του πακέτου των συνταγματικών μεταρρυθμίσεων. Αν εγκριθεί από τη Βουλή αυτή η πρόταση, ο Gül θα παραμείνει στα καθήκοντα του ως 11^{ος} Πρόεδρος της Δημοκρατίας και το αποτέλεσμα θα επηρεάσει μόνο την εκλογή του 12^{ου} Προέδρου. Δηλαδή, η εκλογή του 12^{ου} Προέδρου θα γίνει απ' ευθείας από το λαό, κάτι το οποίο συμπεριλαμβάνεται στο πακέτο των μεταρρυθμίσεων.

Η πρόταση του AKP θα τεθεί στις 08/10 προς συζήτηση στη Συνταγματική Επιτροπή της Τουρκικής Βουλής, ενώ πληροφορίες αναφέρουν ότι, ο πρώτος γύρος της ψηφοφορίας για έγκρισή της, θα διεξαχθεί στην Ολομέλεια στις 10/10, ενώ ο δεύτερος στις 16/10.

.....

6. Τουρκικές εκλογές και Διαπραγματεύσεις με την Ευρωπαϊκή Ένωση

Οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την Τουρκία διανύουν περίοδο στασιμότητας. Κατόπιν όμως της θριαμβευτικής εκλογικής νίκης του ΑΚΡ, η Ευρωπαϊκή Ένωση θεωρεί ότι απέκτησε έναν αξιόπιστο διαπραγματευτή, από τον οποίο αναμένει να συνεχίσει τις μεταρρυθμίσεις και να προβεί σε υποχωρήσεις για την επίλυση του Κυπριακού.

Ο Erdoğan εξήγγειλε τη συνέχιση της ευρωπαϊκής πορείας της Τουρκίας. Στις εκλογές της 22^{ης} Ιουλίου, οι Τούρκοι, ολοένα και περισσότερο επιφυλακτικοί έναντι της Ευρώπης, ψήφισαν υπέρ του πλέον φιλο-ευρωπαϊκού κόμματος της χώρας. Αν το ΑΚΡ είναι ένα «ισλαμικό-συντηρητικό» κόμμα, δεν προκαλεί δυσαρέσκεια στους κόλπους της Ε.Ε.

Σύμφωνα με δημοσίευμα στο περιοδικό «DER SPIEGEL», ο Erdoğan διαθέτει την απαραίτητη πλειοψηφία, έτσι ώστε να προωθήσει τις μεταρρυθμίσεις που απαιτούνται για την ένταξη της χώρας του στην Ε.Ε. Ευρωπαίοι πολιτικοί αναμένουν από τον Erdoğan να επιδείξει ζήλο σ' αυτόν τον τομέα. Ο Γερμανός Ευρωβουλευτής, E. Brok, του Κόμματος των Χριστιανοδημοκρατών (CDU), δήλωσε στο ίδιο περιοδικό πως θα διαφανεί πλέον, αν η Τουρκία είναι σε θέση να ξεπεράσει τη στασιμότητα στο θέμα των μεταρρυθμίσεων.⁵

Ο ίδιος ο Erdoğan παρουσιαζόταν ανέκαθεν ως υποστηρικτής της ευρωπαϊκής προοπτικής, θέμα στο οποίο αναφέρθηκε και κατά τη διάρκεια των προεκλογικών του συγκεντρώσεων, υποστήριζε πως η χώρα του θα συνεχίσει με αποφασιστικότητα τις προσπάθειες για την υλοποίηση του στόχου της, ήτοι την ένταξη στην Ε.Ε.

Ωστόσο, ένα από τα καίρια ζητήματα που θα καθορίσει τις ενταξιακές διαπραγματεύσεις θεωρείται το Κυπριακό.

Σε κάθε περίπτωση, η σταθερή πολιτική κατάσταση στην Τουρκία, οι απαραίτητες μεταρρυθμίσεις και η επίλυση του Κυπριακού, είναι σημαντικές παράμετροι που θα οδηγήσουν, ενδεχομένως, σε επιτυχείς διαπραγματεύσεις με την ΕΕ. Ωστόσο, αποτελούν μέρος πολλών ζητημάτων, η εξέλιξη των οποίων θα καθορίσει την πορεία των διαπραγματεύσεων της Τουρκίας στην Ε.Ε.

Προς το παρόν, τα κεφάλαια των διαπραγματεύσεων που έχουν ανοίξει είναι η «Στατιστική», η «Πολιτική Επιχειρήσεων και Βιομηχανίας» και ο «Δημοσιονομικός Έλεγχος», ενώ οι διαπραγματεύσεις για το κεφάλαιο της «Ερευνας και Τεχνολογίας» έχουν

⁵ www.spiegelonline.de

ολοκληρωθεί. Υπενθυμίζεται ότι οκτώ κεφάλαια διαπραγμάτευσης έχουν παγώσει. Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται η κατάσταση των διαπραγματεύσεων:

CURRENT NEGOTIATING STATUS		
No.	Title of chapter	
1	Free movement of goods	(X)
2	Freedom of movement for workers	X
3	Right of establishment and freedom to provide services	(X)
4	Free movement of capital	X
5	Public procurement	X
6	Company law	X
7	Intellectual property law	X
8	Competition policy	X
9	Financial services	(X)
10	Information society and media	X
11	Agriculture and rural development	(X)
12	Food safety, veterinary and phytosanitary policy	X
13	Fisheries	(X)
14	Transport policy	(X)
15	Energy	X
16	Taxation	X
17	Economic and monetary policy	X
18	Statistics	Y
19	Social policy and employment	X
20	Enterprise and industrial policy	Y
21	Trans-European networks	X
22	Regional policy and coordination of structural instruments	X
23	Judiciary and fundamental rights	X
24	Justice, freedom and security	X
25	Science and research	X
26	Education and culture	X
27	Environment	X
28	Consumer and health protection	X
29	Customs union	(X)
30	External relations	(X)
31	Foreign, security and defence policy	X
32	Financial control	Y
33	Financial and budgetary provisions	X
34	Institutions	X
35	Other issues	X

Legend: X not yet opened (X) suspended
 Y opened
 X provisionally closed

Data as of 1 July 2007

Source: "ZEI EU-Turkey-Monitor", Nr. 2007/02, Zentrum für Europäische Integrationsforschung

Η έκθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την Τουρκία⁶

Σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, η επιτροπή εξωτερικών υποθέσεων της Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ενέκρινε την έκθεση της Ολλανδέζας ευρωβουλευτού του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος, Ria Oomen-Ruijten (EPP-ED), για την ενταξιακή πορεία της Τουρκίας η, υιοθετώντας την με 45 ψήφους υπέρ, καμία κατά και τέσσερις αποχές.

⁶ Ria Oomen-Ruijten, "European Parliament resolution on EU-Turkey relations", Committee on Foreign Affairs Brussels, 11.09.2007 (RE\683967EN.doc)

Συγκεκριμένα, με την υιοθέτηση της έκθεσης οι ευρωβουλευτές αναφέρουν, μεταξύ άλλων, ότι σε συνέχεια των πρόσφατων εκλογών στην Τουρκία και αναμένοντας την έκθεση προόδου από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στηρίζουν την ευρωπαϊκή πορεία της χώρας και τις μεταρρυθμίσεις που απαιτούνται για την ένταξή της στην ΕΕ, με την παράλληλη εκπλήρωση των υποχρεώσεών της. Επίσης, η έκθεση υπογραμμίζει εκ νέου την υποχρέωση της Τουρκίας να εφαρμόσει πλήρως το Τελωνειακό Πρωτόκολλο με όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ και να σεβαστεί τις θρησκευτικές ελευθερίες στη χώρα.⁷

Παράλληλα, οι ευρωβουλευτές εκφράζουν την ανησυχία τους για την πρόσφατη απόφαση του ανωτάτου ακυρωτικού δικαστηρίου της Τουρκίας κατά του Οικουμενικού Πατριαρχείου. Επιπλέον, η επιτροπή εξωτερικών υποθέσεων υιοθέτησε τις τροπολογίες των Ελλήνων ευρωβουλευτών, με τις οποίες καλείται η Τουρκία να αποσύρει τα τουρκικά στρατεύματα κατοχής από την Κύπρο πριν από την επίλυση του πολιτικού προβλήματος. Υπογραμμίζεται ότι κάτι τέτοιο αποτελεί προϋπόθεση για τη διευκόλυνση των διαπραγματεύσεων στην εξεύρεση μίας κοινά αποδεκτής λύσης. Επίσης, καλούν την υποψήφια χώρα να δεσμευθεί υπέρ των σχέσεων καλής γειτονίας και ειρηνικής επίλυσης των διαφορών που εκκρεμούν με γείτονες χώρες, σύμφωνα με το χάρτη του ΟΗΕ και τις αρχές του Διεθνούς Δικαίου.

Η έκθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου αναμένεται να υιοθετηθεί από την Ολομέλεια του σώματος εντός του Οκτωβρίου. Επίσης, εντός Νοεμβρίου θα δημοσιευτεί και η ετήσια έκθεση προόδου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ασφαλείς πληροφορίες αναφέρουν ότι η έκθεση θα είναι αρκετά επικριτική.

.....

⁷ www.euractiv.com

7. Εκθέσεις Διεθνών Οργανισμών και Άρθρα ενδιαφέροντος

- Barysch K., “Sarkozy, secularism and Turkey's European future”, Centre for European Reform Bulletin, Issue 54, June/July 2007.
- Cagaptay S., “Turkey after July 2007 Elections: Domestic Politics and International Relations”, U.S. Commission on Security and Cooperation in Europe, The Washington Institute for Near East Policy, July 2007.
- Cagaptay S. and H. A. Unver, “July 2007 Turkish Elections: Winners and Fault Lines”, Research Notes No.14, The Washington Institute for Near East Policy, July 2007.
- Cagaptay S., M. Bryza and A. Makovsky, “Turkish Election Results: More or Less Stability?”, PolicyWatch No. 1264, Special Forum Report, The Washington Institute for Near East Policy, July 2007
- Cohen A., “The Turkish Strategic Challenge After the July Elections”, Vol. 7, No. 13, Jerusalem Centre for Public Affairs, Jerusalem, August 2007
- “Does Prime Minister Erdoğan Accept Turkish Secularism?” Middle East Quarterly XIV:2 Spring 2007. pp. 89-90.
- Kotsiaros Ath., “Turkish National Elections 2007: Choosing between democracy and authoritarianism”, Institute of European Integration and Policy, Athens, August 2007.
- “Needs Assessment Mission Report ahead of the 22 July 2007 Parliamentary Elections in Turkey” ,Office for Democratic Institutions and Human Rights – Elections, OSCE, Warsaw, June 2007.
- Parris M.R., “Moving forward: interpreting Turkey’s July 22 election”, The Brookings Institution Washington, D.C., July 2007.
- Posh W., “Crisis in Turkey: just another bump on the road to Europe?”, Occasional Paper, No. 67, Institute for Security Studies, June 2007.
- Posh W., “Round Table on Turkey”, Institute Report, , EUISS Conference, Report, Paris, July 2007.
- Ria Oomen-Ruijten, “European Parliament resolution on EU-Turkey relations”, Committee on Foreign Affairs Brussels, 11.09.2007 (RE\683967EN.doc).
- Rheault M., “Gallup World Poll Special Report: Turkey”, The Gallup Organization, Princeton, New Jersey, 24 August 2007
- Schöpflin G., “Turkey’s crisis and the European Union”, openDemocracy, July 2007.
- “Turkey and Europe: The way ahead”, International Crisis Group, Europe Report N°184, 17 August 2007.

- “Turkey: Human Rights Concerns in the Lead up to July. Parliamentary Elections”, Human Rights Watch, No. 1, July 2007.
 - “ZEI EU-Turkey-Monitor”, Vol. 3, No. 2, Zentrum für Europäische Integrationsforschung, Bonn, 2007/02.
-

Πηγές

Πηγές πληροφόρησης για την σύνταξη του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου αποτέλεσαν -εκτός από άρθρα ακαδημαϊκών και εκθέσεις διεθνών οργανισμών- άρθρα του Τουρκικού και Διεθνούς τύπου. Επίσης, χρησιμοποιήθηκαν οι επίσημες ιστοσελίδες κρατικών φορέων και οργανισμών καθώς και Τουρκικών πολιτικών κομμάτων. Παρακάτω παρατίθεται ο κατάλογος των βασικών ιστοσελίδων που χρησιμοποιήθηκαν:

A. Τουρκικοί κρατικοί φορείς και πολιτικά κόμματα:

- <http://www.ysk.gov.tr>
- <http://www.bygem.gov.tr>
- <http://www.mfa.gov.tr>
- <http://www.genelsecimleri.com>
- <http://www.secim.com>
- <http://www.star.com.tr>
- <http://www.akp.org.tr>
- <http://www.chp.org.tr>
- <http://www.mhp.org.tr>
- <http://tsk.mil.tr>

B. Τουρκικός Τύπος:

- <http://www.aa.com.tr>
- <http://www.hurriyet.com.tr>
- <http://www.zaman.com.tr>
- <http://www.cumhuriyet.com.tr>
- <http://www.milliyet.com.tr>
- <http://www.radikal.com.tr>
- <http://www.sabah.com.tr>
- <http://www.stargazete.com.tr>
- <http://www.turkiyegazetesi.com.tr>
- <http://www.yenisafak.com.tr>
- <http://www.milliyet.com.tr>
- <http://www.ntv.com.tr>
- <http://www.haberler.com>
- <http://www.turkishdailynews.com.tr>

Γ. Διεθνή μέσα πληροφόρησης:

- <http://europa.eu>
- <http://www.spiegelonline.de>
- <http://www.diewelt.de>
- <http://www.faz.de>
- <http://www.sueddeutsche.de>
- <http://www.lemonde.fr>
- <http://www.figaro.fr>
- <http://www.iht.com>
- <http://www.ft.com>
- <http://www.guardian.co.uk>
- <http://www.elpais.com>
- <http://www.abc.com>
- <http://www.elmundo.com>
- <http://www.repubblica.it>
- <http://www.tanea.gr>
- <http://www.kathimerini.gr>
- <http://www.enet.gr>
- <http://www.in.gr>
- <http://www.euractiv.com>
- <http://www.euobserver.com>